

de 500 francs per hectàrea sense ja beneficiar de les subvencions derivades. La producció és de 1.600 kilos per hectàrea, mentre la dels E. U. sols arriba a 1.300.

No calen adobe a la terra, ni regadiu. Els jornals dels homes són més econòmics, que als E. U. perquè les condicions de treball són més bones i la immigració és cada dia superior. El kilo de cotó argentí costa de cultiu de 4 a 5 centaus i el nord-americà 15 centaus.

Els pòbits de l'Argentina a Espanya són més cars que després de l'E. U. Però, a més de les moltes i grans ventajoses naturals indicades, cal afegir-hi la esperança del embarcament dels pòbits, que al l'augment hi haurà.

El cotó de la gran producció de l'Argentina.

El Dr. Font resumí dient que existia en el món una crisi cotonera per manca de la moneda prima, ja que la indústria demana més incessantment. Els ensaïstes fets en regions noves dels actuals centres productors, no han donat resultat. La solució d'aquest conflicte ve de la dona l'Argentina: aquí tenim el cotó que té més producció, més de la mitjana. Vint a proposar la vostra emancipació del cotó argentí, que vos tenen els mercats dels E. U. i de Liverpool, fent que el futur cotó argentí sigui la Argentina i que Espanya, Corrientes i Chaco, fassin llurs operacions sense intermediaris, i contribuïu així a que els olis, vins i manufacturats catalans, que quereixen aquell mercat sud-americà, també vos puguin donar carns i cereals. Vint a proposar a aquest centre industrial que's produïx el cotó que és necessari.

El diner que actualment s'empleja en paper del Estat, pot emprar-se millor en aquestes grans obres públiques de gran transcendència social. Podem contribuir a la vostra independència econòmica, emplantant capitals en la explotació agrícola de la regió cotonera de Corrientes i el Chaco, que és una profitosa empresa, ja que el cotó és sol·licitat per tot el món. Si això no's fa aviat es de creure que hi arribarà tard, perquè altres vos hauran aconseguit. Al començament així crech complir un doble deure patriòtic d'espanyol i d'argentí.

Aquesta empresa podria afavorir encarrilant l'emigració espanyola. Els emigrants espanyols podrien ésser els braços dels productors del cotó; ells, malgrat les deficiències d'estructura, se posen desseguida al nivell dels demés habitants del país i emigrants, lluitant, treballant i triomfant, venen a Espanya el fruit de la seva feina.

El governador de la província de Corrientes, doctor Joan R. Vidal, net de un metge català, al donar-me comiat va dir-me: «A més d'estar resolt a estimular i protegir ab totes les mesures possibles el nou conreu, facilitant la ensenyança i regalant lleures, primes als plantadors proporcionalment a la producció, ajudaré ab tot el valiment de governant a qualsevol empresa espanyola que vingui a desenvolupar-la».

El doctor Font vol transformar la província de remanera en agrícola.

En el primer Congrés de la Tuberculosis de Barcelona vaig indicar la conveniència d'un tractat comercial entre Espanya i l'Argentina, per portar aquí carns i blat barrejat, i portar allí els nostres productes que han de tenir una gran acceptació, perquè en igualtat de condicions allí sempre seran preferits per l'afiliència que hi té la colònia espanyola que acapara una tercera part del comerç argentí.

Avuy vint a oferir-vos un'altra gran empresa: que vosaltres mateixos vos cultiveu i cultiu el cotó que necessiteu per alimentar la vostra indústria.

El doctor Font va fer un pompós elogi de la ciutat de Barcelona i de l'activitat dels catalans, els més emprenedors d'Espanya. Jo faig vots—deya—perquè siguin vosaltres els que feu i beneficiu d'aquesta gran empresa; que Barcelona sigui port franc i així, que tinguin poderoses ventajoses davant totes les demés grans ciutats del món i la vostra indústria cotonera tranquil·la s'expandeixi cada dia més, fent-ne un gran centre d'indústria mundial.

Si els emigrants espanyols que han anat a aquelles terres han arribat a formar una colònia, que és honra i glòria de la patria, i que es veu que ho fan, vosaltres que teniu la força més poderosa d'aquest empori català?

Crep pel món la llegenda de que la nostra raça es degenera, afirmació que pot desmentir-se ab l'exemple que aquí donen vosaltres i que allà donen els fermes i entusiastes lluitadors que cada dia fan veure la seva força.

Jo voldria que el país d'hont jo soc hi prenguéssiu una part en aquesta gran empresa perquè crech que hi ha de donar dies de glòria i gran profit.

Cal que els pobles minis menys enerra i ovinis més cap al desenvolupament. La gran força dels pobles moderns està en aquestes grans empreses.

Faig vots per que aixis sigui, per que sigui Espanya, i que tinguin un benefici positiu, que els indústries catalanes no seguïssin essent vassalls dels mercats estrangers. El cotó argentí seguirà el mateix brillant camí que han seguit el lli, el blat, el blat de canya, i d'aquí a pocs anys s'haurà imposat al mercat mundial.

Als espanyols, als catalans, els toca decidir si volen que aquesta glòria i profit siguin per a Espanya, o s'els enllacinin altres nacions. He dit.

L'orador fou interromput vint vegades per entusiasmes aplaudiments. Y al acabar, la majoria s'hi acostà a donar-li entusiasmes enhorabones i a rebre especials explicacions sobre alguns dels punts tractats.

El president, senyor Viñas, va manifestar que la conferència del doctor Font era un problema a resoldre d'una manera segura i pràctica; aquí hi ha el cotó i allà a l'Argentina hi ha la terra que el produïx. Si els nostres capitals i les activitats dels nostres braços s'ocupen en el conreu, a l'any vinent podríem tenir el premi del nostre treball ab un gran stock de bales de cotó que d'allí ens enviarien.

L'idea del doctor Font—deya—és un fet s'ha catalans volen. Jo li agraeixo al doctor Font el que ha fet a la Casa d'America l'honor de poder acollir la iniciació d'aquesta idea beneficiosa per a la ciutat de Barcelona, abont està instal·lada, per Catalunya, per Espanya i per la República Argentina.

Faig vots—afegí—per que l'idea se convertís en un fet.

El senyor Gache clougué la sessió donant mercès als que tantes coses satisfactòries havien dit de sa patria argentina.

Tots els que parlaren foren unànimament aplaudits.

Els concorrents estudiaven les bones condicions del cotó que en grans fleques hi havia per allí en cistelles.

Govern civil

El Rech Comtal

En el govern civil va estar al Govern civil el governador de Rech, Cap de la llista de la llista de Rech, el Rech i de la prohibició de fer al mateix algunes sobornes i desperdici.

De la intervista ab el jutge del governador va treure la conclusió de que estaven tot molt ben disposats a treballar per a l'interès immediat de la població. Així mateix hi va dir:

blar de l'intervista de ve a tenir després ab l'alcalde i de la que posteriorment va ésser ab el senyor Oriol Martorell, regidor representant del Municipi a la junta, qui va portar al governador uns plans en els quals per mitjà de la construcció d'un troc de clauverga se resoldria de moment el conflicte del desguig de les fabricues.

L'Unió de Vinyaters
El senyor Puig de la Bellacasa, president de la Unió de Vinyaters, va visitar al governador convidant-lo a l'Assemblea de vinyaters i al banquet que se celebraria ab motiu de la mateixa.

Premis
Una comissió del Sindicat Hortícola va visitar al governador, demanant-li un premi per la Exposició de flors que celebraran el mes de maig pròxim.

També li varen demanar que s'interessés per que l'Instituto de Foment concedís altre premi.

DE BARCELONA
Ahir el dia aparegué ab el cel desembrat de núvols per complet, brillant sol ab totes les esplendes i vifutament d'una temperatura sumament bonadosa.

— Desinfecte ab «Creolina Valles».

En la junta general celebrada pel partit de la mina de Pedralbes, foren elegits els següents segons seguits per formar la Junta Directiva:

President, Dr. don Joan Bassols; secretari, don Antón Raventós; vocals don Francisco Garriga, don F. Xavier Santonja, don Francisco Juanico, don J. M. Tintoré, don Pere Xirriach, don Josep Potau i don Gual Jaumar de Carrera.

L'Academia d'Higiene de Catalunya celebrà sessió ordinària, demà, divendres, a dos quarts de deu de la nit. Se procedirà a la elecció del càrrec de vocal tercer, i el soci doctor don Pere González desenvoluparà el tema «Don procediment de diferenciació del Eberth i del Coli».

El catèdric de Medicina don August Pi i Suñer, donarà, avuy, dijous, a dos quarts de deu de la nit, una conferència sobre el tema «El parasitisme i la malaltia», en el local del Ateneu Enciclopèdic Popular.

L'acte, com de costum, serà públic. En la sessió acadèmica que celebrà, avuy, dijous, a les set de la nit, ca son local, Lauria, 15, la Societat Mèdica Farmacèutica dels Sants Cosme i Damià, el soci doctor don Vicens Falgar continuarà desenvolupant el tema pendient «El menü crític sobre les indicacions tècniques de la extirpació de les amigdalines».

Sobirà discussió sobre la mateixa, en la que faran ús de la paraula varis senyors acadèmics.

La A. E. dels Chors de Clavé invita als choristes de les societats afiliades, per que avuy, dijous, a les sis de la tarda, assistin ab els distintius d'aquesta Associació, per rebre al Centre Figueras de Córdoba, que ve a aquesta capital a donar alguns concerts.

Dita entitat, junt ab les representacions que assistiran a la recepció, se dirigiran des de la estació de França pels carrers Comers i Princesa al Ajuntament, seguint després de salutació a la autoritat local, pel carrer de Fernando i Ràmbles al monument del immortal mestre A. Clavé, hont dipositaran un artífici com a símbol.

La Junta d'Aquesta Associació espera que els choristes sabran correspondre com se mereix a les repetides consideracions rebudes dels cordobesos durant nostres expedicions a Andalusia.

La reunió de pares de reclutes que devia tenir lloc en el Comitè de Defensa Social, demà, divendres, a les quatre de la tarda, s'ha aplaçat per a l'endemà, a les set de la nit, per trobar-se ocupat el local a l'hora dels alumnes expressa, ab motiu de la sessió que en l'honor de Santa Eulària, celebrà en el local del Centre de Joves.

No compareu Lavabos, Banyos, Vaters, etc., etc., sense abans visitar la gran exposició de la casa Laconia G. Passig de Sant Joan, número 44, Preus ventajosos.

En l'express d'ahir a la nit sortiren cap a Madrid don Eusebi Corominas i don Joaquim Cunillera, presidents de l'Associació «Unió i Defensa de Montpel·li» de la Província de Barcelona, per gestionar la favorable resolució dels expedients d'exempció del impost sobre els béns de les persones jurídiques, promoguts per les Societats de Socors Mutus, adherides a dita Associació.

Mantellines blanques de blonda per al pròxim Carnestoltes, barattissimes, a la Fàbrica de Vels i Mantellines «Ronda de Sant Pere, 15».

Anit varem rebre del Observatori Fabra la següent nota:
Avuy, 14 de febrer, a les 4 h. 50 m. 30 s. tots els sismògrafs comencen a registrar la repercussió d'un tremolor molt proper i que ha degut ser perceptible en son epicentre. La distància teòrica epicentral és d'uns 80 kms. i la duració del moviment, en el pèndul cònic, és d'uns 50 segons.—El Director del Observatori, Josep Comas Solà.

L'Associació General d'Empleats de Escripció celebrà la seva junta general ordinària el dia 18 del corrent, en el local de la Unió Mercantil, Rambla del Mitg, 30, principal.

El Gremi de Professors Particulars de Catalunya celebrà el dia 25 una solemne festa literària i artística en el saló de la Cambra de Comerç, instal·lada a l'Hotel, havent cedit gaudiment la Junta de l'Esmentada Cambra dit saló, a fi i a efecte de cooperar al acte de cultura que's proposa realitzar l'entitat que l'organiza.

La Societat Barcelonina d'Amics de la Instrucció celebrà sessió pública ordinària el dia 17 del corrent, a dos quarts de deu de la nit, en el Foment de Treball Nacional, essent l'objecte de la mateixa, disertació pel doctor Antons sobre l'ideologia en la Pedagogia.

El banquet organitzat en honor del senyor don Francisco de A. Bartrina per haver sigut nomenat vis-president de la Diputació Provincial, tindrà lloc el dispartit, dia 17, a les vuit del vespre, en la Maison Dorée. Se reben inscripcions en el Centre Monàrquic Conservador (carrer Cortès, 635, principal) i en el mateix Restaurant, tantante la llista el dia 16 a les vuit del vespre.

El soci de l'Associació de la Premsa diària de Barcelona, que tenen llibres de la Casa d'Estadís i Pensons per a la Vellada, poden presentar-se a la comissió de dita Casa des de l'16 al 22 del corrent, de deu a una del matí, ab objecte de inscriure la corresponent inscripció del any vinent.

—Patric V. reumatisme o dolers de cadenes? Vegi auri d'amplastes Winter.

El darrer número del Butlletí Oficial d'Educació publica el següent sumari:
I. Circular de la Secció d'Idna, sobre l'organització del santó de la Cúrcia i la Primera Comunió de les nenes.—II. Sagrada Congregació de Sacraments: Resolució entenedora del privilegi de Oratori privat a la família de los «Borja» a casa D'Idna.—III. Nomenclator.—IV. Estado general de la Obra

Pia a favor de las iglesias pobres.—V. Congregación de la Caridad Cristiana: Estado de los socorros suministrados a los enfermos pobres por cuenta de esta Congregación y del Excmo. Ayuntamiento; su importe y número de enfermos socorridos y fallecidos durante el año 1911.—VI. Asiento importante.—VII. Otro.—VIII. Limosnas recogidas en la Secretaría de Cámara para el nuevo templo parroquial de Nuestra Señora del Carmen de esta ciudad. (Continuación).—IX. Bibliografía.

—Confetti. Diposit: P. Santa Agna, 14, 15.

A la secretaría de Cambrà del Palau Episcopal s'han rebut 50 pessetes per la Contraria de la Verge dels Desamparats, darrerament fundada.

—Confetti, diposit, Barbara, 33.

A petició de la Comissió de pares de família que està actualment gestionant l'acta de la nova lley de Reclutament, la Junta de govern de la Societat Econòmica Barcelonina d'Amics de País ha enviat una exposició al senyor president del Consell de ministres, demanant sigui ateses les previsions de dita Comissió.

—Las Oportunidades es la casa que té més assortit i ven més barato.

Avuy, dijous, a la tarda, tindrà lloc al Teatre de Novetats el ball infantil, i a la nit el ball paré i travestit, que organiza de consensu la Casa Aurigemma.

—La «Crema Montseny», extracte pur de llet, per a la lactancia, la prepara sintèticament la Granja-Torra de Sagarra.

El dia 22 del corrent, a les cinc en punt de la tarda, en els salons del Foment del Treball Nacional i organitzada per la «Lliga de Senyores» per l'Acció Catòlica, la «dega» de les escriptores catalanes donya Dolores Monceda, viuda de Macià, donarà una conferència sobre la «Lliga de compradores».

La Junta Diocesana recomana molt que les associacions catòliques federades concorrin a l'esmentat acte de gran transcendència per a l'bé de la classe obrera.

Els moços d'Esquadra de Rocafort han detingut a tres vehins de Mura, reclamats judicialment en causa sobre hurt. Els del partí diuen que prop del moll d'Espanya aparegué negat un home vell, i fets les oportunitats diligències s'averigué que era un tal Rosendo Martínez Giménez, de 78 anys, fill de Albarracín (Terol) i habitant a la Barceloneta.

Se suposa que, passant per un dels molls, devia caure al mar, i la seva molta edat i manca de forces, el devien privar de salvar-se i demanar auxili.

—Aigua «Saint-Louis» cura'l febre.

El carrer de càl Aixelà, Tiburci Garbolla Guardia, de 42 anys, passant montat al carro pel carrer de Moncada, caigué «s' fracturà'l braç esquer».

Va ser curat al dispensari de Càl la Ciutat i després portat al Hospital de la Santa Creu.

—Sòlits i resistents son els mobles de jonch esmalat. Fàbrica P. de Gracia, 115.

Ahir, de matí, un minyó de 28 anys, indomèstic, va entrar a una botiga de l'Argentina, fracturant al efecte una porta que dona al carrer de la font de Monich, i va apoderarse de 16 ous, dos pernils i una lluna de xocolata.

La fruitiera recollida no li va ser de cap utilitat, perquè's sereno J. Escudé i J. Vallverdú, que notaren l'oposició.

INFORMACIÓ PARLAMENTARIA

(PER TELEGRAF)

Congrés

Madrid, 14, 4'15 tarda.

A les quatre obre la sessió el comte de Romanones, president del banc blau els senyors Gasset, Barroso i Gimeno.

S'aprova l'acta de l'anterior.

Prechs i preguntes.—Els senyors Llorens i Alas Pumarino denuncien el desgavell que regna en la cobrança del impost de inquilinitat.

El segon dels esmentats senyors diu que han pretingut cobrir-lo per segona vegada aquest impost, amenaçant amb l'embarc, i afegint que molts vehins se troben en el mateix cas.

El MINISTRE DE LA GOVERNACIÓ ofereix enterarse i posar de la seva part lo que pugui per corregir aquests abusos.

El senyor LLORENS rectifica.

Madrid, 14, 4'15 tarda.

El MINISTRE DE INSTRUCCIÓ PÚBLICA contestant a la petició que ahir va fer el senyor Silio, diu que per calmar la excitació nerviosa de aquest vindran els dats demanats i que quom més sense que tinguin de intervenir en el debat els senyors Burell i Barroso, perquè ben clarament va dir el senyor Silio que's referia als presunts de 1911 i 1912, i d'això no més és responsable l'actual ministeri.

El que de lo que tracta el senyor Silio és, coincidint ab una ingenuitat manifestació del comte de Romanones, de desfogarse contra ell pel discurs que va pronunciar a Saragossa.

Donchs bé; si S. S. necessita esmolrar l'arma, li previnc que jo soc mala pedra.

El senyor SILIO objecta que lo dit pel ministre de Instrucció no deixa de ser una imprudència més de les moltes que ha comès. (Grans rumors en la majoria).

Jo—diu—no esmolro cap arma. Si algun ho fa es S. S. ab sa conducta.

Vinguin els dats sollicitats i ab ells demostrareu que la gestió de S. S. en aquest ministeri és la més desastrosa, la més desastrosa i la més perjudicial per a la ensenyança espanyola.

El senyor JIMENO s'aixeca a rat a rectificar i diu que sense proves no's pot formular judici que perjudiqui la honorabilitat agena.

Si jo cregués en auguris, diria que S. S. té mala sort, perquè sempre s'aixeca a parlar en les proximitats de canvis ministerials (Rumors); però no cal corer en la malícia, perquè també's certé s'equivoquen.

Creu que no acompanyen en la intenció al senyor Silio molts corregidors seus.

Pretefa de les frases potè considerades que ha pronunciat el senyor Silio, i diu que, si la presència ha aconseguit, ell no té cap inconvenient en que la intenció s'explani demà mateix.

El senyor SILIO.—Per mi, demà mateix.

ració, s'apoderaren del lladre y'l conduïren al jutjat.

—Neurastenia, anèmia, debilitat general, sacuració ab el Mogenol. Demanar farmacies.

Un gambairot de 24 anys, indomèstic, passant per davant d'una carniceria del carrer del Monach, no va poder resistir la temptació d'apoderarse d'un coll de gallina, però a la vegada, el municipal número 646 no va poder resistir la temptació d'agafar pel coll al lladre i portarlo al jutjat de guardia, juntament ab un formidable punyal que duya a la butxaca.

—Fosfo-Glico-Kola-Lectinat, cura debilitat. B. Doménech. Ronda Sant Pau, 71.

L'Associació de fabricants de pastes per sota ha quedat constituïda per a l'present any en la següent forma:

President, don Salvador Torra; tesorier, don Isidre Nonell; secretari, don Joaquim Sagrera; vocal primer, don Josep Bigorra; vocal segon, don Víctor Pages; vocal tercer, don Josep Lladó i vocal quart, don Enric Manaut.

GRACIA.—Dijumenge a la nit hi haurà una espludida funció teatral en el Círcol de Propietaris.

DE FORA

—Desde Vich ens comuniquen per telèfon, que ahir, a les nou del matí, se va declarar un formidable incendi a la fàbrica de fèrils, prop de don Joaquín Costa, situada als afores de la ciutat, a la vora del riu Gurri, y coneguda per la Fàbrica Nova.

Malgrat haverhi acudit tot seguit els bombers y un considerable nombre de persones, no pogué evitarse que cremés una bona part del edifici, que era de nova construcció, y gran quantitat de géneros, però salvantse's telers.

Les perdes se calculen en uns 25.000 duros.

A conseqüència del sinistre han quedat sense feina uns 200 persones.

La maquinaria estava assegurada, però no l'edifici.

La destrucció ha causat fonda impressió en els vehins d'aquella ciutat.

Se treballa a l'abastell, en l'enderroc del vapor don Turull, alont, com ja varem ressenyar, hi va haver diversos passats un formidable incendi. Sembla que s'apropià a la ocasió per enderrocar també uns pestilents estadcs, conegudes per «Barri de can Carreters», ben impropies d'una ciutat com aquella.

En el canbl de la Verge dels Dolors, de Vilafraña del Penadès, ahir s'encallà matrinant l'entorn nostre estímul, el conegut metge de dita població En Ricard Fortuny de Dalmau, ab la distinció y simplicitat senyoreta Na Antonieta Suri i Torres. Benel l'unió molt el venerable sacerdot mossèn Francisco Escofet, y seguidament els res la missa de velació, el reverent don Salvador Mestre, vicari de Badalona, y amich particular del conyaint. Actualment de padres els senyors Manuel Maria Pecero y Antoni Torres.

Els novells desposats, als quals desitgem una eterna lluna de mel, han sortit de viatge per la Espanya artística.

—Els nens pugen forts y resistents a totes les malalties si prenen l'aitzerp de Fosfat de calce gelatinós

Casadesús

del Dr. Cuizart, 250 ptes.

Arch del Teatre, 21.—Barcelona

INFORMACIÓ PARLAMENTARIA

(PER TELEGRAF)

Congrés

Madrid, 14, 4'15 tarda.

A les quatre obre la sessió el comte de Romanones, president del banc blau els senyors Gasset, Barroso i Gimeno.

S'aprova l'acta de l'anterior.

Prechs i preguntes.—Els senyors Llorens i Alas Pumarino denuncien el desgavell que regna en la cobrança del impost de inquilinitat.

El segon dels esmentats senyors diu que han pretingut cobrir-lo per segona vegada aquest impost, amenaçant amb l'embarc, i afegint que molts vehins se troben en el mateix cas.

El MINISTRE DE LA GOVERNACIÓ ofereix enterarse i posar de la seva part lo que pugui per corregir aquests abusos.

El senyor LLORENS rectifica.

Madrid, 14, 4'15 tarda.

El MINISTRE DE INSTRUCCIÓ PÚBLICA contestant a la petició que ahir va fer el senyor Silio, diu que per calmar la excitació nerviosa de aquest vindran els dats demanats i que quom més sense que tinguin de intervenir en el debat els senyors Burell i Barroso, perquè ben clarament va dir el senyor Silio que's referia als presunts de 1911 i 1912, i d'això no més és responsable l'actual ministeri.

El que de lo que tracta el senyor Silio és, coincidint ab una ingenuitat manifestació del comte de Romanones, de desfogarse contra ell pel discurs que va pronunciar a Saragossa.

Donchs bé; si S. S. necessita esmolrar l'arma, li previnc que jo soc mala pedra.

El senyor SILIO objecta que lo dit pel ministre de Instrucció no deixa de ser una imprudència més de les moltes que ha comès. (Grans rumors en la majoria).

Jo—diu—no esmolro cap arma. Si algun ho fa es S. S. ab sa conducta.

Vinguin els dats sollicitats i ab ells demostrareu que la gestió de S. S. en aquest ministeri és la més desastrosa, la més desastrosa i la més perjudicial per a la ensenyança espanyola.

El senyor JIMENO s'aixeca a rat a rectificar i diu que sense proves no's pot formular judici que perjudiqui la honorabilitat agena.

Si jo cregués en auguris, diria que S. S. té mala sort, perquè sempre s'aixeca a parlar en les proximitats de canvis ministerials (Rumors); però no cal corer en la malícia, perquè també's certé s'equivoquen.

Creu que no acompanyen en la intenció al senyor Silio molts corregidors seus.

Pretefa de les frases potè considerades que ha pronunciat el senyor Silio, i diu que, si la presència ha aconseguit, ell no té cap inconvenient en que la intenció s'explani demà mateix.

El senyor SILIO.—Per mi, demà mateix.

tanen, sobre'l projecte de lley autoritzant l'admissió de voluntaris ab premsa en els distints cosos y unitats que guarden les places d'Àfrica.

Se llegeixen varies esmenes.

El senyor PEDREGAL consuma el primer torn contra la totalitat.

Creu que la quantitat de 760 pessetes que's fixa en el projecte per a voluntaris és molt edigna, per que per ella vagin voluntaris a l'Àfrica. Podria servir per als que estan allí de guarnició el referit premi per continuar allí un any més.

Pregunta reiteradament al Govern si hi ha o no hi ha guerra a l'Àfrica, per que es molt important saberho per a conèixer l'aplicació que ha de tenir la lley de reclutament.

El comte de SANTA ENGRACIA li contesta y rectifica ab dds.

El ministre de la GUERRA diu que desde que posem Melilla, ja sigles, no pot dirse que s'hagi viscut un dia en pau, sense que això vulgui dir que s'estigui en guerra.

Referint després al projecte, diu que els voluntaris aniran a substituir als soldats més antics que hi ha al Rif, almda que's vagin presentant.

— Dónde va este viejo verde
propiando a las chicas
mientras yo, joven y palido
ni me escuchan ni me miran?
— Tomas Fofio-Gloco-Kola
de Domènec? — No, mi amigo,
— Pues, tómalos como el viejo
y sacará gran partido.

brel's cotxes que circulen per la ciutat.
Aquest arbitri, que figura al pre-
supost, estava en desús, y engany se res-
tablia.

La R. Academia de Ciencias y Arts,
ha enviat a la J. M. de Ciencias Na-
turals, per la biblioteca del Museu Mar-
torell, totes les seves publicacions des-
de la tercera época de sa fundació.

Ha arribat l'enginyer municipal de Sa-
ragossa don Narcís Masoliver, que vé
ab la missió d'estudiar alguns serveys
municipals.

El senyor Falqués ha presentat un
projecte de desguassat de la zona del
Parch, per evitar que en temps de plu-
ja l'aigua s'embarbi y fassi malbé els
edificis allí enclavats, les plantacions, etc.

Diputació

— Ahir va visitar al secretari del
Cos Provincial senyor Parés, don Jo-
seph Roca y Roca.

— En el local de l'Associació d'en-
ginyers industrials, el director del Mu-
seu Social, don Joseph Maria Tallada,
donarà una conferència pública pro-
pment dita, a dos quarts de deu
de la nit, sobre el tema d'enginyer so-
cial.

— Ahir tarda va estar a visitar al
senyor Prat de la Riba, l'alcalde don
Joan Sostres. Van celebrar una de-
tinguda conferència.

Comissió Provincial.—Aquesta co-
missió, en sessió d'ahir tarda, va des-
patxar els següents assumptes de la Secció
d'Hisenda:

Informe en els expedients d'arbitris
extraordinaris promoguts pels Ajunta-
ments de Capolat, Calonge, Castelldefels,
Castellolí, de Ribredors, Jorba, Ode-
na, Reüllins, Sant Andreu de la Barca,
Sant Martí de Sardanyola, Santa
Coloma de Gramanet, Sant Feliu de Va-
llalta, Tordera, Viladoms y Vilanova de
Sau, per l'any de 1912. Despatxats fa-
vorablement.

Reclamació d'antecedents per poder
informar en l'expedient d'arbitris ex-
traordinaris promogut per l'Ajuntament de
Argensola, per l'any actual. Acordada.

Informe sobre d'un recurs d'alçada,
interposat per don Jaume Casals, veí
d'aquesta ciutat, contra una providència
del l'alcalde de Terrassa, per la que
se l'imposa una multa per infracció del
Reglament d'Hisenda.

De la Secció de Governació:
Recurs d'alçada interposat per don
Emili Castells Rosich, contra un acord
del Ajuntament de Sant Sadurn de No-
ya, relatiu a la conducció de cadavres
en cotxes funerals al Cementiri. Des-
patxat en sentit favorable al recurrent.

Construcció d'un nou cementiri a Ma-
squefa. Aprobat.

Va quedar sobre la taula:
Informe al senyor governador sobre
d'un recurs d'alçada, interposat per va-
rios exponents de carns de porch, con-
tra un acord del Ajuntament de Sant
Feliu de Llobregat, modificant el Re-
glament del Escorçador d'aquella lo-
calitat, en la part relativa a l'aplicació
del arbitri municipal de matança, so-
bre les carns de porch.

De la Secció de Governació:
Recurs d'alçada interposat per don
Emili Castells Rosich, contra un acord
del Ajuntament de Sant Sadurn de No-
ya, relatiu a la conducció de cadavres
en cotxes funerals al Cementiri. Des-
patxat en sentit favorable al recurrent.

Construcció d'un nou cementiri a Ma-
squefa. Aprobat.

Va quedar sobre la taula:
Informe al senyor governador sobre
d'un recurs d'alçada, interposat per va-
rios exponents de carns de porch, con-
tra un acord del Ajuntament de Sant
Feliu de Llobregat, modificant el Re-
glament del Escorçador d'aquella lo-
calitat, en la part relativa a l'aplicació
del arbitri municipal de matança, so-
bre les carns de porch.

De la Secció de Governació:
Recurs d'alçada interposat per don
Emili Castells Rosich, contra un acord
del Ajuntament de Sant Sadurn de No-
ya, relatiu a la conducció de cadavres
en cotxes funerals al Cementiri. Des-
patxat en sentit favorable al recurrent.

Construcció d'un nou cementiri a Ma-
squefa. Aprobat.

Va quedar sobre la taula:
Informe al senyor governador sobre
d'un recurs d'alçada, interposat per va-
rios exponents de carns de porch, con-
tra un acord del Ajuntament de Sant
Feliu de Llobregat, modificant el Re-
glament del Escorçador d'aquella lo-
calitat, en la part relativa a l'aplicació
del arbitri municipal de matança, so-
bre les carns de porch.

De la Secció de Governació:
Recurs d'alçada interposat per don
Emili Castells Rosich, contra un acord
del Ajuntament de Sant Sadurn de No-
ya, relatiu a la conducció de cadavres
en cotxes funerals al Cementiri. Des-
patxat en sentit favorable al recurrent.

Construcció d'un nou cementiri a Ma-
squefa. Aprobat.

Va quedar sobre la taula:
Informe al senyor governador sobre
d'un recurs d'alçada, interposat per va-
rios exponents de carns de porch, con-
tra un acord del Ajuntament de Sant
Feliu de Llobregat, modificant el Re-
glament del Escorçador d'aquella lo-
calitat, en la part relativa a l'aplicació
del arbitri municipal de matança, so-
bre les carns de porch.

De la Secció de Governació:
Recurs d'alçada interposat per don
Emili Castells Rosich, contra un acord
del Ajuntament de Sant Sadurn de No-
ya, relatiu a la conducció de cadavres
en cotxes funerals al Cementiri. Des-
patxat en sentit favorable al recurrent.

Construcció d'un nou cementiri a Ma-
squefa. Aprobat.

Va quedar sobre la taula:
Informe al senyor governador sobre
d'un recurs d'alçada, interposat per va-
rios exponents de carns de porch, con-
tra un acord del Ajuntament de Sant
Feliu de Llobregat, modificant el Re-
glament del Escorçador d'aquella lo-
calitat, en la part relativa a l'aplicació
del arbitri municipal de matança, so-
bre les carns de porch.

De la Secció de Governació:
Recurs d'alçada interposat per don
Emili Castells Rosich, contra un acord
del Ajuntament de Sant Sadurn de No-
ya, relatiu a la conducció de cadavres
en cotxes funerals al Cementiri. Des-
patxat en sentit favorable al recurrent.

Construcció d'un nou cementiri a Ma-
squefa. Aprobat.

Va quedar sobre la taula:
Informe al senyor governador sobre
d'un recurs d'alçada, interposat per va-
rios exponents de carns de porch, con-
tra un acord del Ajuntament de Sant
Feliu de Llobregat, modificant el Re-
glament del Escorçador d'aquella lo-
calitat, en la part relativa a l'aplicació
del arbitri municipal de matança, so-
bre les carns de porch.

De la Secció de Governació:
Recurs d'alçada interposat per don
Emili Castells Rosich, contra un acord
del Ajuntament de Sant Sadurn de No-
ya, relatiu a la conducció de cadavres
en cotxes funerals al Cementiri. Des-
patxat en sentit favorable al recurrent.

Construcció d'un nou cementiri a Ma-
squefa. Aprobat.

Va quedar sobre la taula:
Informe al senyor governador sobre
d'un recurs d'alçada, interposat per va-
rios exponents de carns de porch, con-
tra un acord del Ajuntament de Sant
Feliu de Llobregat, modificant el Re-
glament del Escorçador d'aquella lo-
calitat, en la part relativa a l'aplicació
del arbitri municipal de matança, so-
bre les carns de porch.

De la Secció de Governació:
Recurs d'alçada interposat per don
Emili Castells Rosich, contra un acord
del Ajuntament de Sant Sadurn de No-
ya, relatiu a la conducció de cadavres
en cotxes funerals al Cementiri. Des-
patxat en sentit favorable al recurrent.

Construcció d'un nou cementiri a Ma-
squefa. Aprobat.

Va quedar sobre la taula:
Informe al senyor governador sobre
d'un recurs d'alçada, interposat per va-
rios exponents de carns de porch, con-
tra un acord del Ajuntament de Sant
Feliu de Llobregat, modificant el Re-
glament del Escorçador d'aquella lo-
calitat, en la part relativa a l'aplicació
del arbitri municipal de matança, so-
bre les carns de porch.

Al desembarcar els ex-presoners se'ls
ha conduït al quarter.
Després sortiran per passar dos mesos
de llicència ab les seves famílies.

De Ceuta
Ceuta. — Pel mal estat dels camins
no s'ha pogut fer el relleu dels des-
taments per terra y s'ha efectuat pel
via marítima.

En dues barques conduïdes pel re-
molicador Manuel Maria foren conduï-
des les forces d'artilleria, que rellevaren
a les que estaven a Monte-Negrón.
El batalló del Serrallo rellera a les
forces d'enginyers que guarnien les
Kudias y a les del regiment de Ceuta,
que estaven destacades en el fort del
Príncep Alfons.

Un moro de la vigilància indígena re-
querí l'assalt d'un soldat de la policia
militar anomenat Antoni Rubio y lo
censurà el portà a una casa deshabitada
abont intentà agredir-lo.

De Melilla
Melilla. — Aquesta tarda s'han repa-
rat en el Hospital, entre les ferits y sol-
dats malalts, cigarrs y altres socors.
Aquesta matinal aparegué al altre
costat del Quert una bandera blanca, ig-
norantse l'objecte.

El general Alzupuru ha ordenat que
no's fassi foc.

Demà marxaran els dos moros pre-
soners que se'n tornen a la haza y que ha-
vien quedat aquí.

Se projecta un banquet en honor del
capità Barbeta per les seves gestions
per aconseguir el barutament de pre-
soners.

L'infant don Alfons y les autoritats
han rebut a la princesa Beatriu de Sa-
xonia. A la tarda, don Alfons y la prin-
cesa han visitat als ferits.

Agresió.
Un mort y un ferit.
Madrid, 13, 115 matinal.
Melilla. — A les dues de la matinal un
moro ha penetrat al campament de
l'«Avanzamiento», arrossegant-se, y ha ferit
ab la guma, a la cara, al soldat Antoni
Varela, que dormia.

Als crims del ferit hi ha acudit el
soldat Gregori Moreno, qui ha rebut un
tret al pit, mort al acte.

El moro ha fugit, sense aconseguir en-
dursen un matxo, com se proposava.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

La ocupació d'Arzila

Madrid, 14, 1040 mat.
Els diaris publiquen un despatx de
Tanger dient que segons noticies de
Arzila, el coronel Fernandez Silvestre
ha arribat a dita població, procedent
de Alcazar, acompanyat del consi ge-
neral d'Espanya, y ha visitat al Rai-
sul, a qui ha informat del seu propò-
sit d'ocupar Arzila.

El Raisul li ha demanat que's diri-
gi al Sòida y al Maghzen, imitchs que
poden autorisar la ocupació.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Anuncis oficials

Banch de Redempcion.—Rambla

del Centre, 8, primer.

La Direcció del Banch de Redem-
pcion, en vista de les consultes que se
li dirigeixen sobre si pot efectuar segurs
de quites, manifesta:

Que fins el 17 del corrent mes con-
tinuarà en ses operacions davant l'ab-
solta seguretat que té de que aquelles
han d'ésser respectades en sa integritat
per l'Estat.—Barcelona 14 febrer de 1912.

Societat Anònima Sucessors de

Quadrax y Prim.

El Consell d'Administració d'aquesta

Societat, ab arreglo a lo previngut en

ses estatuts, convoca a junta general or-
dinaria, que tindrà lloch el dia primer

de març, a les tres de la tarda, en el domicili de la mateixa,

Trafalgar, 26, principal.

Els senyors accionistes que desitgin

fer us de son dret d'assistencia, detran

tenir dipositats a les oficines de dita

Companyia, ab vuit dies d'anticipació,

ses accions o el resguard de les mateixes.

—Barcelona 14 de febrer de 1912.—

El president, Baró de Quadrax.—El di-
rector-gerent, R. Picat.

TER TELEFON)

La «Gaceta»

Madrid, 14, 10 mat.

La «Gaceta» publica:

Disposant que del crèdit d'onze mil-
lions de pessetes per al servey de cam-
mins vehinals, se n'assigni un milió y

ving per subvenció y conservació dels

camins vehinals y 500.000 ptes per als

camins vehinals en contractes celebrats

ab les Diputacions provincials.

Aprovant els presuposts de conserva-
ció, per l'any actual, dels camins ve-
hinals que s'expressen pels importes que

s'indiquen.

Figuren: per la provincia de Girona,

8 camins vehinals, 3.746 ptes.; per la

de Lleida, 4 camins vehinals, 15.009 pes-
setes; y per la de Tarragona, 11 ca-
mins vehinals, 95.031 ptes.

Concurs per proveir una plaça de que-
re d'administració de tercera classe del

cos d'advocats del Estat.

Anunciant haver sigut declarat oficial-
ment el colera a Jamaica (Albany).

Alteses se publiquen a la «Gaceta» la

relació d'altres y baixes ocorregudes al

escalafó de catedratics de les Universi-
tats del regne durant l'any 1911.

Aprovant els presuposts formulats per

les inspeccions de població forestal y

psicología que s'indiquen, per als treballs

que's mencionen: figurant entre elles pe-
ra la segona parcel·la del perímetre pri-
mer de la secció primera de la conca

del Segre, que està a càrrech de la

primera divisió hidrologica forestal, la

cantitat de 22.150 ptes., a població fo-
restal, y a la població psicología en el

mateix lloch, 21.850 ptes.

Defunció

Ha mort el vis-comte de los Asilos,

net del fundador de «La Corresponden-
cia de Espanya», senyor marquès de San-
ta Ana.

De Palma

Palma.—Continúa ab gran violència el

tempest de vent y pluja, que ha posat

en perill alguns vassalls.

El vapor-correu «Cataluña» ha emprés

el viatge a Valencia, a pesar del tem-
pest.

Ha arribat el quefe de telégrafes se-
nyor Sandoval, delegat pel Govern pe-
ra inspeccionar les avaries que causi el

tempest en la estació radiotelegràfica.

D'aviació

Guadalajara.—Desde el campament de

Informació extrangera

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Concert Manen a Munich
Munich, 13, 12 nit.
El concert que ha donat l'eminent mu-
sich català en Joan Manen, ha sigut un
gran aconeximent musical. Hi assis-
tiren tota la Casa Real de Baviera, la
germana de la emperatriu d'Àustria, la
infanta Pau y els infants Ferrán y Pi-
lar, que junt ab el públich han tribu-
tat una gran ovació al concertista ca-
talà.

De l'Argentina
París, 14, 1050 mat.
Buenos Aires.—La Cambra ha votat
el presupost per 1912.

Els gastos se calculen en 434 milions
de piastres paper.

—El Govern ha promulgat la llei, au-
torisant a la Societat Webers-Maxim
per establir prop del port de La Plata
uns astillers que costaràn cinc milions
de piastres or.

—El president, senyor Saenz Peña, ha
rebut a una comissió de carruteres va-
guistes, als qui ha proposat les bases
d'arranjament. Se nomenarà una comi-
ssió per ultimar l'acort ab les compa-
nyies, procurant que sigui admes tot el
personal. Les compayies contestaràn
dient, confiantes en que quedarà defi-
nitivament solucionat el conflicte.

La presidencia del Reichstag
París, 14, 930 tarda.
Berlín.—El radical Kaempe ha sigut
elegit president del Reichstag, per
195 vots, entre 374 votants, haventhi
173 paperetes en blanc.

A la Cambra francesa
París, 14, 845 nit.
A la Cambra dels Diputats se discu-
teixen, en mitg de viva agitació, els ar-
ticles del projecte de reforma electoral
que determinen la manera de repartir
proporcionalment les actes de diputat.

Alguns radicals censuren al Govern,
perque vol portar a la practica aques-
ta reforma, costi lo que costi, y diuen
que ab el sistema projectat s'afavorix
a les minories y s'prepara la desfeta
de la majoria republicana.

M. Groussier, rapporteur, y M. Buis-
son, president de la comissió, defensen
la reforma.

M. Buisson fa un calorós elogi de la
representació proporcional.

M. Steeg, ministre del Interior, fa seu
el text del dictamen de la comissió,
que dona primacia a la majoria sense
desconèixer el dret de les minories

a tenir la representació que proporci-
onalment els correspongui.

M. Poincaré, president del Consell, ex-
posa la necessitat de liquidar la qües-
tió de la reforma electoral.

La Cambra — diu — està lligada a
n'aquesta qüestió per votacions prece-
dents. El statu quo es impossible.

L'interès de la República exigeix que
fa votació d'aquesta reforma pugui ser
definitiva, ab el concurs de la majoria
republicana.

Analisa la estadística sobre la situa-
ció actual, que dona majoria absolu-
ta als republicans en 59 departaments.

Confirma als republicans a amidar la
fondaria del abim que obririen refusant
aquesta reforma.

Se sospen aquest debat, que conti-
nuarà en la sessió del divendres.

Al Parlament anglès
El discurs de la Corona

París, 14, 857 nit.
Londres.—Els sobirans han obert avuy
el Parlament ab la solennitat acostu-
mada.

S'han traslladat al Palau de Westmin-
ster en una carrossa tirada per sis ca-
valls.

Rifa de Madrid
Madrid, 14, 2 tarda.
En el sorteig de la Rifa de Madrid
verificat avuy, han sortit premiats els
majors els següents números:

Primer premi, 260.000 pessetes, núme-
ro 1.814, venut a Barcelona.

Segon premi, 130.000 pessetes, núme-
ro 3.498, despatxat a Madrid y Burgos.

Tercer premi, 90.000 pessetes, núme-
ro 12.234, venut a Valencia.

Quart premi, 40.000 pessetes, núme-
ro 1.599, despatxat a Llanes.

Premiats ab 6.000 pessetes, números:
18.725, Madrid; 13.894, Madrid; 2.886,
Súgus; 16.527, Barcelona; 15.301, Va-
lencia; 9.714, Sevilla; 1.502, Huelva;

13.627, Girona; 13.147, Bilbao; 2.898,
San Fernando; 219, Barcelona; 16.785,
Barcelona; 650, Madrid; 15.737, Madrid;

17.361, Algeciras; 3.114, Bilbao; 10.296,
Coruña; 20.791, Cartagena; 16.832, Se-
villa; 716, Arcos de la Frontera; 8.353,
Barcelona; 3.246, Cadix; 11.288, Ma-
drid.

Llicenciament
Madrid, 14, 2 tarda.
El pròxim mes de maig s'obrirà llicen-
ciats els soldats que estan en files de
la quinta de 1908.

Els primers llicenciats seran els que's
troben a Ceuta y Melilla.

Vacacions
El ministre de la Guerra ha autorisat
als directores de les academies militars
per que'ls alumnes de bon comporta-
ment siguin premiats ab una vacança
de tres dies: diumenge, dilluns y di-
mares de carnes.

El reglament de les academies no ha
permès una llicència més ampla.

Caçera regia
Granada.—A les set del matí s'ha lle-
vat el Rey y després de desajejar-se
ha anat ab els demés excursionistes al
clos del Zahara, distants 15 kilòmetres
del Castell, hont s'han cobrat abundants
peces.

El dinar s'ha servit en el camp.
Avuy, en tren especial, marxarà el
Rey acompanyat dels caçadors madi-
lenys.

El monarca ha dit que en la pròxima
primavera anirà a Granada pera apre-
ciar l'avenç de los obres d'obra pública
que's realitzen en l'Alhambra.

El torrell de Lobeira
Coruña.—Els torrells de la illa de Lo-
beira seguien incommuniats.

Segons detalls coneguts avuy donca ma-
yor magnitud a la tragedia que encara
continua.

No son dies sinó sis les persones
salvades en el far.

DIORAMA

DRAMA
AVUY, DIJOS, DIA 15
Al precio de su propia sangre
«La disputa», «Gedeón hace un buen negocio»
Último día de la película:
El submarino
ó drama en el fondo del mar
y otros

Avuy, secció especial per a nens y nenes
amb un programa esplèndit.

GRAN CINEMATÓGRAF
Cuatro rigurosos estrenes
Gran variedad y belleza en el programa.
Actualizates interesantes
Cada día programa nou.
Pellicoles sens rival a Barcelona
Últims dies de la emocionant pel·lícula
Un drama en el fondo del mar
Gran éxit de la interessant i commovejora cinta
El Rey en las inundaciones de Sevilla
Totes les persones de bon gust visiten la
SALA MERCE. — Espectacles originals y

sorprendent y atraccions sempre noves a
les GRUTES.

LA RABASSADA
HOTEL RESTAURANT
ab. calencicó a vapor
Obert día y nit. — Gabinetes ventilators. —
Culina de primera. — Servey a la carta y
Cuberts desde 5 ptes.
Atraccions americanes
Scenic Railway, Water Chute, Bowling
Alley, Lake Walk, etc. — Pista de Patins, Pista de
Cristall, Pista de la Riulla, Passeigs, etc.
Entrada: 20 centims
adret aplegi: una atracció.
Casino particular. — Joche vari
RESTAURANT DE LUXE
Servey a la gran carta. — Chef de Parle —
Concerts diaris per la

Orquestra de Tziganes
Tranvia directe, sortint cada 30 minuts,
desde la cantonada del carrer Graywinkler
a la BARBASSADA.

Automóviles desde Casa Gómez a LA RABASSADA.
Carruajes desde el TIBIDABU LA RABASSADA.
Automóviles de lujo directos, sortidos desde Goyán al Portal del Angel, cantonada Santa Agra, Anisia Rabassada, donde mi-
niles onze de la nit.

MASTIC VEGETAL
INALTERABLE
Fórmula Tobella

*Para toda mena d' empelts
y feridas de las plantas*

Pot usarse sempre y no danya may.
S' aplica ab un pinzell, en fret.

Primpcesa, 11, pral.-BARCELONA

Estrenimiento

RICHELET

Denurativos

Escantes

aladar. No producen colicos

mpre con éxito en los
estómago, del intestino,
des de la piel y de la
rbaciones de la circun-

mos, gora, afecciones
dad, etc.

L. RICHELET
13, SEDAN (Francia)

En toda España:
Jesús LOYARTE
Ignacio de Loyola, 9, SAN SEBASTIAN

3 Pesetas

CONAROMAT

ndita.
- BARCELONA

BARCELONA

6. P. - MADRID.

EL MOIXI!

DE FRANCH treuen en pochi minuts el pot
y no torna a sortir. No irrita cutis. Aquest
é l'únic pel moixi (vello) a la cura y brassos,
certificant per correu si per endavant se rebien
tornu o en soltes de correu.

ia Borrell

(er Nou), núm. 52. BARCELONA

Anemia, Clorosis, y en general todas las malaltias de pobreza sanguínea, se cor-

del sector San Miguel.
 El preservativo más eficaz del mundo.
ifus y Verola
 morosidades, mal de canal, etc. Végase el prospecto.
 Central: J. URIACH Y COMP.ª, Moncada, 34.

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes. - Art antich y modern. - Pedagogia artística. - Museus y Coleccions. - Art nacional y extranger. - Curiositats barcelonines. - Ressenya de conferencies. - Exposicions locals y forasteres. - Llibres y Escoles. - Noticies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art

113

Quadre de les oposicions d'idees
Gravat barceloní fet per Pauner. - Sigla XVII

Art y dialèctica

Semblaria a molts que no deu haver-hi hagut mai una gran connexió entre els estudis escolàstics y les arts, y, no obstant, no's pot negar que may han sigut del tot renyides, ni deuen estarho pas, les ciències exímies de la filosofia y la teologia ab les Belles Arts. Aquestes, posades al servey de la Religió, pot dirse que han fet y fan obra teològica; però'l fet és que, encara que no ab tanta propietat, també han contribuït a donar a comprendre y fer assolibles abstruses qüestions filosòfiques, y han servit per proporcionar materials per a enconar y fer més enardides les lluites més o menys justificades entre les escoles y catedres abont se predicaven les doctrines que porten dividits sigles als filòsofs y teòlegs.

Fóra curiós reunir lo que, en aquest darrer aspecte, es prova de divisió entre partidaris del Beut Lull, de Sant Agustí, del Suárez, Escot y Sant Thomàs. La brega, en especial durant els sigles XVII y XVIII, invadi les iglésies y convents, les places y carrers, manifestantse en imatges escultòriques, en relleus, en pintures, y fins en les ingénues rajoleries d'obra valenciana o catalana, que, desde son lloch, y ab dissonances de color, preconaven el triomf del doctor y mestre sobre'l dels més doctors y mestres, tot fent veure la quasi sanció celestial donada a ses ensenyances. El poble senzill, davant tanques doctrines, si l'una autorizada, l'altra encara més; davant les imatges que li feyen l'apologia y l'apoteosis del cap d'escola per damunt dels altres semblants, no devia pas acabar d'entendre el per què de tan enconada oposició entre gent tota ella bona y santa. Y l'art li feya arribar el ressò dels arguments y silogismes, distincions y objeccions, prenent ferlo ficar en la divergencia escolàstica y guanyarlo, pera que contribuís en el evictors otorgat al que havia sapigut desaxirxir del ergotisme dels contraris, en la lluita pel grau acadèmic.

El gravat contribuï especialment en la inacabable lluita, produint obres de lo

més ensayadament partidista que pugui ara imaginar-se. Y aquí a Catalunya abundaren les lluites glorificatives dels preclars lluminars de les escoles. No tenim pas les triomfals portades dels infolis que sortien de Venècia, Lyon y Roma, nostres llibres no acostumem anar precedits d'aquelles hermosures y pompes de gravats, en que s'hi pregonava la excel·lència d'una doctrina, contribuint a demostrar sa eminent supremacia l'arquitectura que projectava com a frontispici del llibre una especie d'archi triomfal que feya ressaltar el títul y nom del autor, envoltantlo de coruscaments y columnates, d'estatues al·legòriques y plafons plens d'imatgeria; conjunt opulent que l'hàbil buril del gravador havia traslladat a la planxa d'aram per multiplicar-ne les còpies.

L'intervenció del gravat català en les contencions escolàstiques, foy més modesta. Resulta proporcionada a la importancia artística que té aquell en els sigles a que anem referintnos; però de totes maneres, si no té la noblesa d'art que presenta en altres terres, té sens dubte tanta o major virulencia partidista. No podent produir belles portades de llibres, ni quasi may les grans y tofudes orles de les cithess o conclusions acadèmiques, les millors y més grans que conecquem, encara que fossin adaptades a nostres actes escolàstics, venien de fóra; que en seda se repartien entre les persones de suposició y tirades sobre paper se donaven per totes parts, reptant als seguidors de diversa doctrina, se limitava a prodigar les planxes ab que's feyen estampetes o llamines de mida mitjana o en quart, que els estudiants colocaben per senyal al seu llibre de text o intercalaven y cossien entre'l fulls de la libreta d'apunts ab que se seguia l'esplanació doctrinal donada pel lector del convent o de la universitat. Mirant aquestes estampes, sovint del tot inartístiques y desgraciades, s'hi coneixia aviat la escola acadèmica a que pertanyia el possessor o escriptor. Moltes d'elles no porten pas nom de gravador, podentse creure que eren as-

saigs que's feyen en els convents, quant no eren cosa dels gravadors d'ofici que complien un encàrrech.

Conecquem els noms de diferents gravadors de nostra terra, dels que consta indubitablement que foren freres. Aixís el benedictí Fr. Clement (1664-1665), el mercenari Fr. Joseph Relles (1687-1695), el carmelita Fr. Albert Domènech (1722), els caputxins Fr. Francesch Chufre o de Barcelona (1743) y Fr. Joseph de Torredembarra (1781), el menorcista Fr. Francesch Llodrà (1761-1762), el trinitari Fr. Thomàs de Santa Agna (Roma, 1766-1796), el dominiç Fr. Joan de Beaumont (1789), etc. Per això no es estrany que dels convents poguessin sortir moltes de les estampes de finalitat acadèmica. Tenim recollides proves en diferents estats trobades dintre llibres sortits de nostres cases de religiosos, y en vista de les tendencioses glorificacions dels doctors o sants considerats com a lluminars d'escola, no pot deixar d'admetre que devien ésser degudes als religiosos, que quasi sempre foren els capdevaners de la lluita escolar.

Els franciscans tenien a honra glorificar al Lull, donantli el dictat d'Arxiepiscop, y publicaven llamines ab Scott, diendi Súbil y honorat per Maria Santíssima com a anunciador del gran y famos argument pera provar l'absoluta preservació de la Verge plena de gracia. Els justíes presentaven al seu Suárez com a doctor eximí y el més ferm propugnador per Maria Immaculada. Els augustinians no cessaven de fer sortir gravats en els que's pregonava l'excel·lència del Sant Bisbe d'Hipona, al qui feyen veure inundat d'una llum celestial, que s'infundia en sos escrits, mostrantlo ab el cor, més que inflammat, convertit en foguera capassa d'arborarho tot. Els tomistes volien que fós pel Doctor Angèlich el dictat de més savi que Salomó, retranyent continuament que el mateix Fill de Déu havia sancionat ses doctrines; y posaven Sant Agustí confessant sa preeminencia, l'inferrí proclamant son triomf y tots els doctors y totes les escoles prestantli homenatge, per lo que'l simbolitzaven com una font en la que fins els franciscans, caputxins y jesuïtes acudien a sadollarse y pouruhí les agües de la saviesa.

Aquestes papers gravats, fins presentant quasi sempre un art ben migrat, devien fer l'efecte dels pasquins pera afrontar als partidaris de les escoles oposades, que, a la vegada, usaven d'armes semblants pera ferne enconar als seus contradicctors, resultant que sempre el gravat estava ficat en les bregues escolars, y era el que, si no donava els olips més vius a les doctrines, era el que millor servia com a projectil en la guerra enconada que's sostenia entre les escoles. Els gravats

el seus ruch. Un estudiant volgué frenar la consecució de la presència del pont y dels que'l passaven y esgrigué en el fris del arch el següent versicul llatí:

HVNC ASINI PONTEM MVLTIV
TRANSIRE RECVSANT
potser ab l'intent de tractar d'ases als qui no arribaren a ferse càrrech de la relació que senyalava el quadre de oposicions. Un altre escolari, més pràcticament, expressava la idea al escurse tres vegades els mots «ari burru», com si sortissin de boca del tragner.

En dos d'aquests gravats s'hi preté una major agudesia y elevació, al volerse fer una aplicació del quadre de oposicions mostrant les relacions y oposicions que hi ha entre la Mare de Déu, Sant Thomàs d'Aquino, el dimoni y el serpent infernal. Qui donà la idea de la llamina devia ésser un deixeble del doctor Angèlich que, de totes maneres tot fent filosofia no descuidada pas per teologia y, sobretot, una confessió explícita de sa devoció per l'autor de la Summa Theologica.

El català que sabem més ocupat en produir planxes per la gent escolàstica fou en Domingo Pauner, el grabador barceloní ben conegut y prou ben juticable per ses nombrosíssimes obres. Fou un oficial artista més atent a complir encàrrechs que no pas a llegar a la posteritat els fruits de sa inspiració espontaniament manifestada. El primer gravat que li conecquem data de la fetxa 1720 y el darrer la de 1783, lo que fa suposar una existencia llarga y laboriosa. Potser foy filla d'ella una Teresa Pauner, de la que conecquem variis gravats en fusta fets a Barcelona y de la que s'ha dit que ho feya pas ben malament la tasca de fer anar el buril.

En Domingo Pauner produí molt. Són innombrables les estampes religioses que deixà fetes, les més d'elles obertes en talla dolça, per més que no es improbable que a voltes coneguts y usats l'act o barrejats els dos procediments usuals en les planxes d'aram. Ell y l'ignasi Vall, feyen els gravats que avuy ens apareixen en els vells papers y sedes de les conclusions filosòfiques y teològiques, sobrepuntant com a art aquest darrer que potser may s'entregués en obres tan insignificants com en Pauner qui, com queda ja indicat, apareix que fou el que procurà omplir les necessitats del públic que assistia a les aules de les escoles. Aquest devia dictarli les seves orles, ja tinguessin una finalitat secular o religiosa, ja's dirigissin a senyalat una pompa acadèmica, ja fossin tendenciosament dirigides a una glorificació de doctrines, ja haguessin de servir igualment a ajudar els escolars en

Dona Scot doctor
Gravat vigatà de 1761

tra visible y indestructible de la nostra fisonomia.

Per això'l nostre moviment pictòric de tot el sigle XIX s'es alimentat del paisatge, y les montanyes y les valls y les arbrades y els rierals, a manca de coses humanes prou vives y interessants, en un poble que rodava segons el mecanisme convencional a manca d'una cultura que'n hagués donat nous honts conservar els exemples del nostre art mitgval, a manca d'una tradició viva que hagués unit en el Renaixement aquest temps de la Edat Mitja, als nostres, han sigut les fonts d'inspiració y de tendresa hont els esperits selectes que floriren en la grisor de la nostra vida provincial, sabentse de cosa viva d'essencia nostra, l'únic líquid misteriós que podia donarnos grans obres, com ne tenim en el nostre paisatgisme.

Y en veritat s'ha de dir, que de moment, a manca de valors culturals, solidament fonamentats segons la nostra pròpia realitat col·lectiva, la millor pintura nostra, llevat dels pòchs casos de cultura individual, és el paisatge, car es en lo únic, en variat, hont és possible trobarhi, a més de la nostra pròpia essencia, aquell valor, aquella sava de tradició que la enriqueix ab les exquisides brodatures del seu cisel magnífic, la única eina misteriosa de la vida que pot donar a les coses el contorn de lo definitiu.

Jom penso que en això està la gracia secreta y fonda de les pintures den Pasqual. Jom penso que per aquesta camins descobrirem la rahó veritable del encant d'aquells paisatges, abont la lírica y esponjada emoció d'un pintor-poeta del noucent ve a afegir la pedra preciosa del seu moment a la corona d'or que les dècades ciselaren.

Devant d'aquelles prades dolces y profundes, devant dels arbres gegantins, que alean la gracia de ses frondes ab una emocionada tremolor, devant les agües que mansament s'escurren pels abundosos y frescos rierals; enfront d'aquells crepuscles, hont les montanyes llunyanes alcanen la major puresa de blau a que pugui aspirar un troc de pobre terra, devant d'aquella palpitació del aire humit que embolcalla les coses, un hom hi veu la imatge de tots aquells poemes morts y vius que hi passaren deixant en el misteri d'una recondit de frosadl record amable d'una hora d'esponjament y d'emoció; y al seu darrera, seguint la llarga corrua dels que foren, tancant el fris per hont passen les simatges dels passats, el poeta nou, aquest home dolç y profund, bondados y melancòlic, com una prada cap al tart, que ve a ves-

tar la pura llàgrima de la seva novissíma emoció demunt la herba floria, que guarda altres relíquies parescudes.

Ell directe del nostre darrer període pictòric, en Pasqual no es pas dels que ha seguit inconscientment una corral tradicional, sinó que ben al revés de això, ha anat a afuir en la corrupció dels que foren, ha anat a portar el seu color, d'arrel, d'enfora, des de hont haviu acconduït l'estudi sòlit y profund del natural.

Ell fou dels que dins d'una tendència fonamental poètica va donarse per mer a les alemanysades representacions del paisatge; ell fou l'home dels xiprers silenciosos emmullats en la superfície clara dels estanys; el dels cels lluminosos darrera les s'ertes orles del arbrat; el dels núvols pomposos y de les composicions pseudo-decoratives; y, no obstant, heusaquí campant en ple realisme, minucios observador del natural, observador atent dels fenòmens lluminosos de l'hora y del moment, estudiant l'una hora ab el cor el reflexe de un instant lluminós demunt l'aigua; l'altra hora ab el llapis, analisant el branar dels arbres, la construcció dels ramatges, los delis colorides del aire qui palpita entre les frondes.

Ell, novament abste'e a tota importació, allunyat de tota remembrança clàssica, retorna a la natura; y per aquest fet solament la seva obra guanya gracia y valor, perquè es davant d'ella, perquè es d'ella mateixa que tota una centuria d'art s'es alimentada; y per això entre mitg del nostre instant format per ressabís de mil importacions filles d'altres cultures més sense realitat en nosaltres, la pintura den Pasqual atrau a tots, agrada a tots, car ella tradueix el motiu mestre d'una cançó ben nostra, y en ella hi trobem una depuració, un punt de lo definitiu, que altres obres de més valor fossin mental acas no poden pas tenir, per simple fet de que, aixís com la obra d'ells serà d'iniciació y portarà en ella, en conseqüencia, totes les castelletes hostilitats de lo que neix, la obra den Pasqual es de depuració, es de refinació, y porta damunt d'ella els prestijis de tota una molt noble y gloriosa herència.

No escapa pas als ulls dels que en aquests dies visiten les obres den Pasqual l'avenç notable que'l pintor ha fet en la seva tècnica. Certament, observar això no costa pas molt, car hi llevem aquell quadre de «La Vaca Blanca», deliciosa meravella del nostre pas-

Aiguallera
(Exposició Pasqual. - Galerías del Payans Català)

que presentem y molts altres que podrien reproduir son testimoni de fins a quin punt, rascendint y si ho creu d'implacables les dissecions filosòfiques y teològiques.

Y no fou aquesta únicament la manera com el gravat intervingué directament en l'aula acadèmica. Hem de donar a entendre com contribuï a que els escolars de lògica poguessin ferse càrrech de pressa y bé de certes qüestions que, si no son clarament exposades, podien portar gran enredo en el cap dels aprendents. L'arbre de Porfirí fou objecte de les mires d'algun artista, que, en una llamina y d'una manera ben gràfica, volgué fer fàcilment assequible la via de perfecció de la substancia y ses gradacions fins arribar al home, però, sobretot, servi pera esplanar l'art y enginy de variis gravadors el quadre indicatiu de les maneres com les proposicions y idees resulten opades. Lo que avuy els llibres dialèctics encara expressen ab un quadre gràfic fet de filets d'impremta, els nostres passats ho volgueren donar embellit y desproveït de la fredor ab que ho deixaven les línies d'un quadril·later, creuat per diagonals.

Conecquem un curiosíssim gravat obert al boix, ab tot l'aire de pervenir del sigle XVII en que entremig d'ornamentació foliada s'hi deixen com quatre coroles de flor ocupant els extrems d'una creu en aspa y lligades per un ciroil, quedant en aquelles aspa per escriurehi a mà les proposicions y les indicacions expressives de contrarietat, contradicció, subcontrarietat y subalternació. Al gravat en fusta el succedí l'obert en una planxa d'aram, havent-ne arribat set models diferents tots fent referencia a les oposicions d'idees, venentse en tots ells un intent d'embellir y ornar lo que no devia ésser més que una fulla d'una libreta d'apuntes. D'aquesta manera's volia que's illa dels estudiants en mitg de la monotonia d'un manuscrit hi tinguessin quelcom d'agradable, una petita sensació artística que distragués les arideses de la lliçó escolar. Y en variis d'aquests gravats, fets de diferent mà, hi ha que fer ressaltar la presència de la nota còmica o burlesca, que no's trobava pas irrevocant que figurés en mitg d'una demostració dialèctica. Al cim de la llamina, passant de una proposició contrària, s'hi figurava un pont passat per un trapi en que estava en actiu el gravador, que

els seus estudis, fentse intèrprete del seu sentir fins al punt de valerse de les brometes usades y àniamment intel·ligibles per la concorrencia que sols trobariem dintre un medi escolar.

Les coleccions de gravats que posseïxen els Museus de Barcelona y de Vich donen testimoni de la mediocritat artística den Pauner, que sembla ésser el «fa presto» del temps, tant poch preocupat per omplir un gran espay com per produir una petita estampa popular. Evidentment, se nota un progrés entre les seves obres datades y com una progressió en mitg de les planxes per ell firmades, que sapiguem, totes elles precisant ser Barcelona el lloch abont foren obertes; però s'ha de dir que aquest gravador may sapigué desferse d'una rudessa d'expressió, de pesantor en la seva manera de fer, d'abundancia de incorreccions. De totes maneres, les seves obres demostren, encara que sigui modestament, com pels antich no hi havia pas oposició entre l'art y la dialèctica.

Joseph GUDIOL y CUNILL, Pbrs.

Nous paisatges de l'Ivo Pasqual

Un any ha passat d'ençà d'aquella exposició de càt París, hont aquell de joissim poeta de la natura mostrava als ulls del públic barceloní la seva obra. Un any de laboriosa depuració, de silenciós estudi, de devota y atenta contemplació d'aquelles dolces encontrades olotines, bressol y casa pairal d'una escola de paisatgistes, la més catalana y la més vigorosa en conseqüencia, car ella porta al damunt de totes les seves gracies aquella gracia incomparable de la tradició.

En veritat, no podem pas sustraurens, al parlar de les pintures den Pasqual, a n'aquest concepte de tradició, ni al seu valor en la pintura nostra, car aquesta terra, d'ençà que vegé morir la seva vida nacional, d'ençà que, desaparecutes els valors de la seva cultura humanista, es anat fent la viutva a través de les centurries, no ha trobat altre element, pera retrobarse ella mateixa, que l'especcle de la seva natura, que la visió del seu cos geogràfic, la darrera mo-

Sant Thomàs, doctor dels doctors
Gravat català de principis del sigle XVII

Aigua entelada
(Exposició Pasqual. - Galerías del Payans Català)

PRIMERA MEDALLA: BARCELONA 1907

G. HOMAR

MUEBLES
LAMPARAS
MOSAICOS
DECORACION

CANUDAS: BARCELONA

TALLERES: Carrer Sarrià, 88

Gran premi

Londres, 1907

Gran premi

Madrid, 1907

Gran premi

Saragossa, 1908

Gran premi

Venecia, 1908

Gran Copa

Venecia, 1908

Gran premi

París, 1903

Membre del Jurat

(Pore concurs)

París, 1909

GRANS TALLERS DE FOTOGRAFAT

C. Murtra

Hospital, 49, principal - BARCELONA

Compra y venda
d'Antiguitats

ANDREU MASSOT

LLIBRETERIA, 16

LA PINACOTECA

MARCHS Y GRAVATS

Carrer Cortes, núm. 644

Dobles Artístics

VS QVETS

Civitat 9 - Barcelona

Jayans

Català?

SANTIAGO

SEGURA S.C.

BARCELONA

Objectes d'Art :: Ceràmiques
:: Galeries d'Exposició ::
Corts, 615. - Telèfon 1848

MOSAICS E F ESCOFET & C

Marbres
Pedres
Fustes

Ronda Sant Pere 8

Construcció
Decoració

GRAN SALÓ PARÉS

Exposició Permanent

BELLES ARTS

Renovació d'obres setmanalment

Bronzes - Porcellanes y objectes artístics

Casa fundada en 1840

Carrer de Petritxol, 3 y 5
BARCELONA

ANTIGUITATS

COMPRA VENDA

J. DALMAU

18-Portaferriassa-18

BARCELONA

Galeria d'Art Contemporani

Llibreria Nacional

= Y EXTRANJERA =

72, Rambla de Catalunya, 72

(Davant del monument de Clavé)

Sis números a lastrats de «Simplicissimus», 0'75 pessetes.

Sis números a lastrats de «Jugend», 1 pta.

Tres números a lastrats de «Kunst & Dekoration», 3 pessetes.

Tres números a lastrats de «Jugend», 3 pessetes.

Gran assortit en lames y obres d'art

P. REIG Y FILL

MOBLES

Tallers:

CARRER UNIVERSITAT, 21

ARGOLLES (Diagonal), 512 bis

DESPATX: PASSEIG DE GRACIA, 27 CASA FUNDADA EN 1852

satge, ben aviat podrem conèixer d'entre les exposades les obres que són de més fresca y resolta producció.

El quadre «Aiguader», que aquí repetim, p. e., seria prou per certificar la que hem dit, més l'abundància de dades ens estalvia de fixar-nos massa en aquest solament, car en molts d'altres se pot veure com pel pintor tota dificultat de ofícia ha esdevingut ja medi de fer més belles les traduccions de la natura que'n desitja avuy.

Així, que pels distrets podria semblar pràctica; així que pels pocs atents al veritable resultat d'estudi podria semblar manera, certament hem de confessar que als nostres ulls se'ns mostra als tots els prestigis d'un resultat de adonació per la natura, car aquest deliciós poeta-pintor no es pas d'aquells que volen fer color, ni dels que s'accontenten ab qualque cosa, però que per a certificar, sinó que cerca en l'espectacle la intensa emoció, de la qual y sol de la qual pot devenir una veritable obra d'art.

Per això, justament, perquè cerca en la natura lo que tots busquem, y ens revela de la natura lo que sols els experts selectes poden veure, y ens traslluen d'ella, a la que'ns que'ns portem en l'estudi poder saber dir, és perquè's quadres d'en Pasqual complauen a tothom, mantenint-se en el més alt nivell de valor artístic.

Joan FOLCH Y TORRES.

Els pintors futuristes italians

Actualment y per primera vegada a París, els pintors futuristes italians, realitzen una exposició de les seves obres. Segons ells, aquesta exposició és la més important manifestació de pintura italiana que fins avuy dia hi sigui oferta al judici d'Europa.

Així, ho declarem modestament en el catàleg. Per aquest mateix catàleg els exposants que són en nombre de cinch se dirigeixen al públic. Considerant infeliç la completa publicació, reproduïrem algun fragment:

«Nosaltres som joves y revolucionaris. Per les nostres realitzacions, ens hem creat un gran nombre d'imitadors sense talent. Malgrat tot, hem pres la capacitat del moviment pictòric europeu».

«Sis nostres quadres són futuristes, és que són el resultat de concepcions estètiques, polítiques y socials absolutament futuristes».

«Pintar segons un model que posa, és un absurde y una pobresa mental. Aquest mètode bastant semblant al dels grecs, de Raphael, del Tici, de Veronese, és suficient per desagraïr-nos».

«La simultaneïtat dels estats d'ànima en l'obra d'art, aquest és l'objectiu primordial del nostre art».

«Declarem que cal donar la sensació humana, és a dir, el gènere particular de cada objecte, o, per millor dir, en canvi, sa força interior».

«I, etiqui perquè hem dit, en les nostres molèsties dels estipes».

«Les setze persones que vos acompanyem en el trànsit en marxa són, cada una y totes a la vegada, una, deu, quaranta, tres, elles són immovibles y canvien de lloc; elles van y venen, giravolten en el carrer bruscant devorades pel vent, després tornen assaïades davant vostre, com els símbols persistents de la vida en universal».

«Quantes vegades en la gaita de la persona, ab qui parlem no hem vist el cavall que passava lluny al cap del carrer».

«Les nostres sensacions en pintura es lora de que ja no's critiquin. Els vostres ulls acostumats a la penombra s'obrien aviat a les més radiant visions de claret. Les ombres que nosaltres pintàvem són més lluminoses que la pura llum dels nostres predecessors y les nostres felices, al costat de les dels nostres, resplandint com el dia lluminós en contrast ab la nit tenebrosa».

«Després de llegir aquests principals fragments de la nota de les obres de l'exposició, després d'afegir que tot aquest caudal d'idees y realitzacions són absolutament futuristes».

«Entenguem que per ara no han tingut èxit en cap obra de les exposades. Abans, com després de llegir el catàleg, ens apareixen barrocres, insulses y escandalosament pretencioses».

«Els futuristes italians volen semblar terribles, costà lo que costi».

«Les nostres batalles són legendaris se pot dir, hem facilitat tant d'idees com no de pures paraules defensives d'una mort segura el gènere de l'Art italià».

«En alguns dels quadres que presentem al públic, la vibració y el moviment multiplicat inimmensament cada objecte, és així que hem volgut la

nostra famosa afirmació a propòsit de cavall corrent, que no té pas quatre potes, però sí vent».

«Nosaltres, després d'haver pintat, per exemple, en un quadre la orelleta d'un home, trobem ocios y banal de pintar igualment la orelleta esquerra de aquesta figura. No dibuixem pas els sons, però sí els intervals vibrants. No pintem pas les malalties, però sí els símptomes y conseqüències».

«Per pintar una figura humana, no's deu pas pintar-la, cal donar-ne l'atmosfera envolcladora».

«Un retrat no deu semblar al model y el pintor porta dirre seu els passatges que vol fixar sobre la tela».

«Combitem el no, no per immoral als nostres ulls, sinó per la monotonia. «Combitem, les línies biomòrfiques als que s'esforça d'obtenir la ratina del temps en pintures modernes».

Aquestes són veritables coses transcendents a combatre».

«Enamorats de la excitació del gènere, declarem que consideren títol d'honor el qualificatiu de «bojos» ab què'l públic vol menysprear els innovadors. Bojos! però y la imbecilitat?».

«Els futuristes italians han pretingut separar al públic de París—santa terra— dels recursos italians y a força de feda incompreensible, s'ha volgut convertir en obra transcendental».

A través de tanta «sublimitat» com canta la veu de la imbecilitat! «A què tant revolucionarisme?».

«La parafràstica de la pell del lleó s'endevina la mansuetud del anyell. La mà experta que ha produït a dotzenes les obres dels acadèmics venecians».

«Quan tornem, senyors futuristes italians, a la eterna cançó de les gòndoles color de rosa y els cels blaus... de paper continu?».

OBERON.

En Joan Brull y Vinyolas

Ha mort, després de llarga malaltia que havia anat lentament minant la seva salut, el notable y molt conegut pintor en Joan Brull, quan la seva vida entrava tot just a la cinquantena.

Així el cadavre del artista fou portat, desde la seva casa, encastada allí en els barris del Poble Sec, al cementiri, acompanyant-lo nombrosos amics, artistes y juntes de les societats d'art, hont havia pertenescut, ocupant en algunes d'elles càrrecs ben sortits.

Exemple del eminent Simó Gómez, en Brull, en sos primers temps, se donà al quadre d'història, en voga en aquells dies en que començava la carrera, presentant-se al públic, quasi's pot dir, ab la tela de gran tamany hont se representava «La disputa de Colón ab els sabis de Salamanca».

Molts comentaris produí la seva obra entre'l públic y la premsa del temps, y el seu nom quedà després no ha deixat de figurar en cap manifestació artística col·lectiva d'importància.

Les seves llargues estades a París, la residència durant llargs temps a Madrid, en el taller del Padró, y, per fi, uns anys de residència a Girona, havien influït per costats diversos la seva pintura, que en son darrer aspecte se distingia per una idealització del paisatge ab boires figures femenines.

Ab les seves obres en Brull havia alcançat altes recompenses en exposicions nacionals y estrangeres, y pels seus drets dels seus companys, en diverses ocasions, havia ocupat càrrecs en els jurats d'admissió y recompenses de les nostres exposicions.

L'enterrament verificat ahir tarda revestí caràcters d'una veritable manifestació de dol.

A. C. S.

Crònica

Museum

El primer número de 1912 de la revista «Museum», publica en sa devantera un admirable estudi de Fobra del notable escultor, l'encantat Casanova.

Acompanyant l'article, del qual s'es autòr l'eminent crític, nostre estimat amic en Miquel Utrillo, magnífiques reproduccions de les principals obres del jove artista.

«Museum», ens dona a conèixer, ademés, una sèrie magnífica de dibuixos

originals y molts de Brangwyn, y fora del cos del número, una reproducció esplèndida d'un aiguafort de dit autor, una prova original del qual pertany a la col·lecció Riquer, y fou reproduïda en número endarrerit de la nostra PAGINA.

Un estudi crítich de l'obra de Brangwyn, com a rapidista traductor dels moviments, acompanya les precioses reproduccions. L'estudi es degut a la ploma del notable crítich d'art, don Manuel Rodríguez Codolà.

Inaugurant una secció d'arts decoratives, molt necessària, se publiquen varres reproduccions d'obres dels Tallers Units d'Alemanya, junt ab un estudi crítich-històric d'aquesta moderna institució artística-industrial.

En resum, el número de la revista «Museum», el començat el nou any, ve a continuar d'una manera esplèndida la carrera feta durant l'any passat.

En Nicolau Raurich

Retallat de «La Publicitat».

«Las burles de la gloria». — «La Mafiana», periòdic madrileño bien informado en cuestiones artísticas, nos comunica que el eminente pintor monsieur Raurich, una de las prestigiosas personalidades del arte musical, se halla actualmente en España y descubre el Mediterráneo en San Pol de Mar».

Nuestros colegas madrileños se han enterado de la fama de monsieur Raurich; sin saber una palabra del simpático pintor catalán Nicolás Raurich, que es el artista que ha estado trabajando en la población de la costa».

Concurs d'art decoratiu

La Secció d'Art Decoratiu del Círcol de Belles Arts de Madrid, obre un concurs entre artistes espanyols pera premiar dos frisos decoratius: un en color, executat en pintura per qualsevol de sos diferents procediments, exceptuant el pastel, o en mosaic, ceràmica, etcètera, y altre executat en escultura.

Heusquí les bases de dit concurs:

1. Els frisos han de tenir caràcter decoratiu.

2. El tema que deurà desenrotllar-se en el fris en color serà «Les Belles Arts y les Arts ornaments», y en el d'escultura, «Tribulació».

3. Els concursants presentaran a la secretaria del Círcol, abans del dia primer de maig de 1912, els bocets del fris definitiu ab un lema, subjectant-se a les següents dimensions: els de color, 0'36 metres per 1'80, y els d'escultura, 0'36 metres per 0'70, ab el relleu que creguin convenient.

4. A la presentació del sobre contenint el bocet respectiu, s'expedirà per secretaria l'opòrtu rebut, en el que constarà el lema y la classe de bocet presentat. (Escultura o color).

5. Els bocets s'exposaran públicament en el local que's designi.

6. El jurat elegirà en la primera quinzena del mes de maig, d'entre'ls bocets presentats, els que, a son judici, mereixin aquesta distinció, quedant aquests bocets de propietat del Círcol.

7. Als autors dels bocets elegits s'atorgarà, pera contribuir als gastos que la execució del fris definitiu els hi ocasioni, la quantitat de 500 ptes., pagades en dos plazos: el primer, de 300 ptes., al dia següent de feta pública la qualificació, y el segon, de 200, al fer entrega de'l fris definitiu.

8. Pera fer efectes aquests caràcters, bastarà la presentació del rebut expedid per la secretaria.

9. Els artistes premiats entregaran a la secretaria'l fris definitiu, conservant el lema del bocet, abans del dia dotze de la nit del dia primer d'octubre de 1912.

10. Els frisos definitius entraran: els d'escultura, 1'80 metres d'alt per 3'50 de llarg, y estaran buidats en guix y patinat, y els de pintura, 1'80 metres d'alt per 9 de llarg, devent aquests realitzats pels procediments y matèria d'una execució definitiva, així és, que no's traca del carrer de l'obra, sino de l'obra mateixa.

11. Aquests frisos lliurats de subjecció, en sa composició general, als bocets premiats, essent de la competència del jurat el declarar fora de concurs als que no s'ajustin a l'aquesta condició.

12. Els frisos definitius s'exposaran en el local que's designi oportunament.

13. El jurat atorgarà, com a premi, al autor del millor fris escultòric, la quantitat de 5.000 ptes., y al del fris en color altra de 5.000 ptes., quedant els treballs premiats per aquest concepte de propietat del Círcol, el qual els instal·larà provisionalment en el saló que la Junta Directiva designi, mentre no se senyali lloch adequat en que lliurixin ab tot son valor artístic decoratiu.

14. Si les obres definitives presentades a l'aquest concurs no respongueren ab son valor artístic a la importància del mateix y a les quantitats ofertes, el jurat queda, com es de suposar, autoritzat pera declarar-lo desert o atorgar un sol dels premis, poguent en aquests casos, si així ho creu just, concedir als autors que les mereixen, me-

nors recompenses que les ofertes, previa l'acceptació dels seus autors de quedar a aquestes obres de propietat del Círcol.

15. Qualsevol dubte que ofereixi la interpretació d'aquestes bases serà resolt pel jurat qualificador.

16. Tots els acords del jurat se pendran necessàriament per majoria absoluta de votants.

La sorpresa d'un antiquari

No fa gaire va presentar-se un samaritan a casa d'un conegut antiquari de París, enamorat d'una vella espingarda que va adquirir per la quantitat de siscent francs.

Però, vengué que, examinant l'arma davant del mateix antiquari y fent ab ella alguns experiments, va adonar-se que tenia el canó tapat com pera evitar que hi entrés la pols. May se li havia acudit a l'antiquari destapar la espingarda. Quina fòra, donchs, la seva sorpresa y la de l'amateur al veure com, llevat que fou el tap, queya del fons del canó una veritable pluja d'esmeragdes.

Així provocà, naturalment, una viva discussió entre'l comprador de l'arma y el qui n'havia sigut propietari fins aleshores, sostenint aquest que les pedres no devien incloure's en la venda, opinant l'altre lo contrari. Y hagué de posar terme a la disputa un comissari de policia, qui es disposant de les joyes trobades fins que resolgué la qüestió un jutge autoritzat pera ferho.

Per la conservació d'un retaule

S'ha cridat l'atenció del Govern pera que sia declarat monument nacional el temple parroquial de Robledo de Chavela, pera la major conservació d'un retaule representatiu dels principals passatges de la vida de la verge, una de les millors obres, la més característica, de Rincón, el pintor dels Reys Catòlics.

Exposició anglo-latino-americana

Celebrat en la Historia ha de tenir sagrament aquesta Exposició que'l 15 de maig pròxim s'inaugurarà a Londres, en els palaus de la Great White City, y que no's tancarà fins a últims d'octubre.

Com el títol de la Exposició indica hi pendrà part, no sols les nacions llatines d'Europa y els països de l'Amèrica del Sur, sinó també Anglaterra, de noble hospitalitat y compedidora al mateix temps.

El Comité dona una importància absoluta especial a la Secció espanyola, la animat com està del desig de que Espanya sia representada d'una manera digna.

Ademés, pera promoure'l ple concurs dels expositors espanyols, el Comité acaba de decidir que les condicions ofertes a dits expositors seran excepcionalment moderades, tant en lo que toca a la indústria com a les arts aplicades.

Quadres copiats en 1911

La producció que tant va ferse de quadres espanyols notables, arriba a la respectable xifra de 1091, de les quals no corresponen 929 a artistes del país.

Fóra curiós poder evaluar el mèrit de cada una d'aquestes còpies y ajuntar-lo a la escassa d'obres originals, pera justiprejar el balanç artístich que podria l'any 1911 oferir-nos.

Visita

Llegim en el nostre confrare de Vich «Gaceta Montanyesa»:

«Avuy ha sigut en aquesta ciutat, visitant detingudament el Museu Episcopal, la professora d'art de la Universitat femenina de Brijia Maior (Pensylvania), Miss Georgiana Goddard King, que s'ha mostrat molt entesa en qüestions iconogràfich-artístiques y s'es interessat molt per les preciositats que ha trobat en les coleccions episcopals».

A Can Reig

Als aparadors de can Reig, al passeig de Gràcia, hem tingut ocasió de veure, un d'aquests dies, exposat un magnífich amoblament de saló que fa honor en veritat a l'arquitectura al seu projectista, en Lluís Reig, com a faccaladada família barcelonina que l'hi ha enconat.

Hont notat ja, en diverses ocasions, y ho celebrem vivament, que en Lluís Reig, en mitg dels seus amplis negocis y de les seves importacions y exportacions de mobles, cuida ab especial amor el moble d'art, inspirant els seus joves exornatius y les línies generals dels seus projectes de mobles ob les línies elegants y severes dels nostres propis estils històrics.

Exposició Félix Mestres

El conegut professor y pintor notable don Joan Baixas obrirà el vinent dissapte a Can Parés una exposició de estudis al oli y a l'aquarella.

Entre aquests estudis, hi ha belles notes de paisatge del Montseny y Pinet, franceses, fruit de les excursions estivals del distingit artista per aquelles contrades.

Donada l'anomenada del autor, es de creure que aquesta exposició portarà força gent a Can Parés, d'hont tots els amics del art ja fa anys que'n saben el camí.

Exposició de miniatures

Bèlgica se proposa aplegar un nou èxit als èxits lograts aquests últims anys en les seves exposicions d'obres mestres d'art antic.

Ab aquest objecte s'obrirà a Brussel·les el 29 del actual, baix l'alt patronat dels Reys de Bèlgica y de la seua camara de Flandes, una Exposició de miniatures belgues que aple-

tre s'objerrat modernisme, en mitg de les exòtiques llisors del modern estil important, que hi ha un moblista de tant prestigi, y sobre tot de tanta influència en el gros públic, com en Reig, que intenta ben aurosament portar el gust del moble per un camí, poch definit potser, mes, ple de bones orientacions.

Tot l'elogi que avuy podem fer don Reig y de seus mobles, y creyem que es el millor elogi que's pot fer al seu talent, es animar-lo a proseguir en aquest camí d'affirmacions de lo nostre, car es per afirmació de lo nostre, y no per negació—car negació es l'acceptació de lo de fora—que les arts de Catalunya han de triomfar.

Calendari Tobella

D'entre els molts calendaris que cada any les cases reparen als seus clients y amics, cal esmentar el que ha editat, en obsequi dels seus, el conegut impressor, nostre estimat amic senyor Tobella.

Omple la tarja d'aquest calendari, digue de tot elogi, una esplèndida tricoma que reproduïx la magnífica obra «Futurisme Perdut», del nostre amic el notable artista senyor «Any» o sia Antoni Montanyesa.

En aquest calendari son tres les qualitats que s'hi revelen y que mereixen tres conseqüents elogis: l'una, que'l senyor Tobella hagi tingut interès en fugir dels cromets que solen ésser usualment utilitzats pera aquests casos; l'altra, que'l senyor Tobella hagi escollit tan bella y xamosa obra pera reproduir; y la darrera, la pulcritud del tiratge y la finalitat de la reproducció.

El Palau de Belles Arts de Sevilla

El Comité executiu de de la Exposició Hispà-americana que se celebrará a Sevilla en 1914, convoca a concurs pera la presentació de proposicions ab objecte d'executar la construcció d'un edifici destinat pera palau de Belles Arts, que s'emplantarà al Hort de Mariana, d'aquella capital.

Les proposicions s'ajustaran estrictament als documents del projecte, o sien plànols, Memoria, plecch de condicions y presupuesto.

El concurs se verificarà als quaranta cinch dies, comptats desde'l següent al de la publicació del anunci de subasta en la «Gaceta de Madrid», y a les catorze hores, a les oficines del Comité executiu, situades al edifici del Ajuntament de Sevilla.

Picorols